

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL AVIŲ VEISLININKYSTĖS INFORMACINĖS SISTEMOS NUOSTATŲ IR
AVIŲ VEISLININKYSTĖS INFORMACINĖS SISTEMOS DUOMENŲ SAUGOS
NUOSTATŲ PATVIRTINIMO**

2013 m. sausio 11 d. Nr. 3D-23
Vilnius

Vadovaudamasis Bendrųjų elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemose reikalavimų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 952 (Žin., 1997, Nr. [83-2075](#); 2007, Nr. 49-1891; 2008, Nr. [85-3393](#)), 6.1 ir 8 punktais, Valstybės informacinių sistemų steigimo ir įteisinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 19 d. nutarimu Nr. 451 (Žin., 2004, Nr. [58-2061](#); 2007, Nr. [110-4506](#)), 6 punktu:

1. T v i r t i n u pridedamus:

- 1.1. Avių veislininkystės informacinės sistemos nuostatus;
- 1.2. Avių veislininkystės informacinės sistemos duomenų saugos nuostatus.

2. P a v e d u:

2.1. Žemės ūkio informacinių sistemų skyriui ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo šio įsakymo įsigaliojimo datos parengti saugos politiką įgyvendinančių dokumentų projektus ir suderinti su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija.

2.2. Valstybės įmonei Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centrui per 14 darbo dienų nuo šio įsakymo įsigaliojimo datos paskirti Avių veislininkystės informacinės sistemos duomenų saugos įgaliotinį.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

VIGILIJUS JUKNA

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos

2013 m. sausio 3 d. raštu Nr. 1D-73(52)

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro

2013 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. 3D-23

AVIŲ VEISLININKYSTĖS INFORMACINĖS SISTEMOS NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Avių veislininkystės informacinės sistemos nuostatai (toliau – nuostatai) reglamentuoja avių veislininkystės informacinės sistemos (toliau – AVIS) steigimo pagrindą (teisės aktus, informacijos sistemos tikslus, pagrindines funkcijas ir uždavinius), organizacinę struktūrą (informacijos sistemos valdytoją, tvarkytojus, duomenų teikėjus ir gavėjus, jų funkcijas bei atsakomybę), informacijos struktūrą (duomenų bazės kaupimui naudojamus duomenis, duomenų srautus tarp steigiamos ir kitų informacinių sistemų ir registrų), funkcinę struktūrą (informacijos sistemos sudedamąsias dalis ir jų atliekamas funkcijas) ir duomenų saugą.

2. AVIS steigimo teisinis pagrindas:

2.1. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 (Žin., 1998, Nr. [83-2327](#); 2010, Nr. [125-6405](#));

2.2. 1998 m. lapkričio 24 d. Lietuvos Respublikos gyvulių veislininkystės įstatymo pakeitimo įstatymas Nr. VIII-934 (Žin., 1994, Nr. [14-226](#); 1998, Nr. [110-3023](#));

2.3. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-1104 „Dėl žemės ūkio ministro 2002 m. kovo 27 d. įsakymo Nr. 105 „Dėl pripažintų veislininkystės institucijų funkcijų“ pakeitimo“ (Žin., 2010, Nr. [153-7840](#));

2.4. teisės aktai, kuriais reglamentuojama numatoma kompiuterizuoti veiklos sritis:

2.4.1. Bendrieji elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemose reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 952 (Žin., 1997, Nr. [83-2075](#); 2007, Nr. 49-1891);

2.4.2. Valstybės informacinių sistemų steigimo ir įteisinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 19 d. nutarimu Nr. 451 (Žin., 2004, Nr. [58-2061](#));

2.4.3. Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2004 m. spalio 15 d. įsakymas Nr. T-131 „Dėl valstybės informacinių sistemų kūrimo metodinių dokumentų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [155-5679](#));

2.4.4. Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas (Žin., 2011, Nr. [163-7739](#));

2.4.5. šie nuostatai ir kiti teisės aktai.

3. Šiuose nuostatuose vartojamos sąvokos:

Avių veislininkystės informacinė sistema – duomenų apie Lietuvoje auginamas ir veisiamas avis kaupimo ir informacijos apie jas sistema.

Avių veislininkystės institucija – Lietuvos Respublikoje, kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje įsteigtas juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, pripažinti Valstybinės gyvulių veislininkystės priežiūros tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos ir turintys teisę vykdyti avių veislininkystės ir (arba) mišrinimo programas, pildyti Veislinių avių kilmės knygą ir Veislinių avių kilmės registrą.

Veislinis avių ūkis (toliau – veislinis ūkis) – ūkis, kuriame laikoma kontroliuojamoji veislinių avių banda, nustatyta tvarka tvarkoma veislininkystės apskaita, avių veislininkystės informacinėje sistemoje registruojama kilmė, produktyvumas, vertinimo duomenys.

Veislinių avių kilmės knyga – knyga arba duomenų bazė, kurioje nurodoma veislinių avių kilmė, produktyvumas, veislinė vertė. Veislinių avių kilmės knygą tvarko Žemės ūkio ministerijos pripažinta avių veislininkystės institucija.

Veislinių avių kilmės pažymėjimas – Žemės ūkio ministerijos pripažintos avių veislininkystės institucijos išduodamas dokumentas, kuriuo patvirtinama veislinės avies tapatybė ir kuriame apibūdinama jo kilmė, produktyvumas ir kitos veislinės savybės.

Kitos šiuose nuostatuose vartojamos sąvokos apibrėžtos Bendruosiuose elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemose reikalavimuose, Valstybės informacinių sistemų steigimo ir įteisinimo taisyklėse, kituose teisės aktuose ir Lietuvos Respublikos standartuose LST ISO/IEC 27002:2009 ir LST ISO/IEC 27001:2006.

4. AVIS tikslai:

4.1. sukurti vientisą avių veislininkystės duomenų bazę, šių duomenų apskaitos, kontrolės ir informacijos apdorojimo sistemą;

4.2. kaupti, saugoti veislinių avių kilmės, produktyvumo, vertinimo duomenis, užtikrinti teisėtą prieigą prie saugomų duomenų informacinių technologijų ir ryšių priemonėmis. Užtikrinti saugomų duomenų autentiškumą, vientisumą ir galimybę naudoti duomenis laikui bėgant.

5. Pagrindinės AVIS funkcijos:

5.1. įvesti, saugoti, redaguoti veislinių avių kilmės, produktyvumo įvertinimo duomenis;

5.2. registruoti veislinius ūkius;

5.3. veislinio ūkio registracijos metu tiesioginės kreipties režimu atlikti patikrą, ar registruojamas ūkis yra užregistruotas Lietuvos Respublikos ūkinių gyvūnų registre (toliau – ŪGR);

5.4. ieškoti, peržiūrėti, analizuoti AVIS saugomus duomenis;

5.5. spausdinti veislinių avių kilmės pažymėjimus.

6. Visi AVIS duomenų teikėjai ir fiziniai asmenys, kurių asmens duomenys tvarkomi AVIS, turi teisę reikalauti, kad būtų ištaisyti neteisingi, neišsamūs, netikslūs duomenys. Gavęs šį reikalavimą, AVIS tvarkytojas privalo per 5 darbo dienas nuo reikalavimo ir jame nurodytus faktus patvirtinančių dokumentų gavimo ištaisyti nurodytus netikslumus ir informuoti apie tai reikalavusį to asmenį. Duomenų subjektų teisės AVIS įgyvendinamos Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (Žin., 1996, Nr. [63-1479](#); 2008, Nr. [22-804](#)) nustatyta tvarka.

7. Asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu.

8. Asmens duomenų tvarkymo AVIS tikslas – užtikrinti AVIS duomenų gavėjų tapatybės nustatymą, sudaryti sąlygas jiems naudotis AVIS.

9. AVIS laukiamas rezultatas:

9.1. valstybės įmonei Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centrui (toliau – ŽŪIKVC) sudaryta galimybė perimti veislinių avių kilmės, produktyvumo įvertinimo duomenis, sukaupus Lietuvos avių augintojų asociacijoje (toliau – LAAA);

9.2. sudaryta galimybė efektyviai vykdyti veislinių avių kilmės, produktyvumo, vertinimo duomenų kaupimą, saugojimą ir teikimą;

9.3. užtikrintas kaupiamų duomenų saugumas, vientisumas ir sudaryta saugomų duomenų panaudojimo galimybė laikui bėgant.

II. ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

10. AVIS valdytojas – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

11. AVIS valdytojo funkcijos:

11.1. nustato AVIS tikslus ir valdo AVIS;

11.2. vadovauja AVIS tvarkytojo veiklai vykdant AVIS projektavimo, diegimo, aptarnavimo, techninės priežiūros ir plėtros darbus;

11.3. rengia ir priima AVIS veikimui ir AVIS duomenų saugai užtikrinti reikalingus teisės aktus;

11.4. nustato AVIS duomenų rinkimo, analizės, informacijos teikimo tikslus ir priemones;

11.5. atlieka AVIS duomenų saugos reikalavimų laikymosi priežiūrą;

11.6. nagrinėja ir apibendrina AVIS tvarkytojo pasiūlymus dėl AVIS veiklos tobulinimo;

11.7. teikia suinteresuotiems asmenims informaciją apie AVIS veiklą;

11.8. sprendžia AVIS modernizavimo ir veiklos klausimus.

12. AVIS tvarkytojas – ŽŪIKVC.

13. AVIS tvarkytojo funkcijos:

13.1. tvarko AVIS ir joje esančius duomenis;

13.2. užtikrina AVIS duomenų bazės sukūrimą ir funkcionavimą;

13.3. užtikrina AVIS programinės įrangos sukūrimą ir priežiūrą;

13.4. įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka užtikrina AVIS duomenų saugą;

13.5. AVIS valdytojo nurodymu ir teisės aktų nustatyta tvarka sudaro duomenų teikimo sutartis ir pagal duomenų teikimo sutartis ir prašymus teikia AVIS duomenis duomenų gavėjams;

13.6. užtikrina AVIS veiklos tinkamumą ir nenutrūkstumą;

13.7. užtikrina AVIS sąveiką su kitais susijusiais registrais ir informacijos sistemomis;

13.8. užtikrina, kad AVIS duomenų gavėjai, kuriems perduoti klaidingi, netikslūs, neišsamūs AVIS duomenys, būtų informuoti apie ištaisytus netikslumus;

13.9. užtikrina, kad AVIS būtų tvarkoma vadovaujantis šiais nuostatais ir kitais nuostatų 2 punkte nurodytais teisės aktais;

13.10. AVIS valdytojo nurodymu vykdo ir koordinuoja AVIS plėtrą.

14. AVIS duomenų teikėjai:

14.1. veisliniai ūkiai;

14.2. valstybės įmonė „Pieno tyrimai“ (toliau – PT) teikia avių pieno tyrimų duomenis;

14.3. valstybės įmonė Registrų centras (toliau – Registrų centras) teikia Lietuvos Respublikos adresų registro (toliau – Adresų registras) visą ir dalinius Adresų registro duomenų rinkinius.

15. AVIS duomenų gavėjai:

15.1. LAAA;

15.2. veisliniai ūkiai;

15.3. uždaroji akcinė bendrovė „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ (toliau – GPK);

15.4. Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra);

15.5. Valstybinė gyvulių veislininkystės priežiūros tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – VGVPT);

15.6. institucijos, AVIS valdytojo pavedimu atliekančios mokslinius ir statistinius tyrimus.

III. AVIS INFORMACIJOS STRUKTŪRA

16. AVIS duomenys kaupiami AVIS tvarkytojo tvarkomoje duomenų bazėje.

17. AVIS duomenų bazėje kaupiami veislinio ūkio duomenys:

17.1. fizinio asmens:

17.1.1. vardas;

17.1.2. pavardė;

17.1.3. asmens kodas;

17.2. juridinio asmens:

17.2.1. pavadinimas;

17.2.2. įmonės kodas;

17.3. PVM kodas;

17.4. kontaktiniai duomenys (telefono Nr., fakso Nr., el. pašto adresas);

17.5. adresas (savivaldybė, seniūnija, vietovė, gatvė).

18. AVIS duomenų bazėje kaupiami veislinių avių duomenys:

18.1. gyvulio numeris;

18.2. kilmės knygos, į kurią įrašytas gyvulys, pavadinimas;

18.3. kilmės knygos skyrius;

18.4. kilmės knygos numeris;

18.5. atvedimo data;

18.6. lytis;

18.7. veislė;

18.8. vardas;

18.9. spalva;

18.10. kryptis;

18.11. kelių vadoje atvestas;

18.12. pirmas laikytojas;

18.13. paskutinis laikytojas;

18.14. kilmės duomenys (kas motina, kas tėvas);

18.15. raguotumo požymis;

18.16. skrepio ligos požymis;

- 18.17. svoris atvedus, kg;
- 18.18. svoris atjunkant, kg;
- 18.19. svoris 50 dienų amžiaus, kg;
- 18.20. svoris 110 dienų amžiaus, kg.
- 19. AVIS duomenų bazėje kaupiami veislinių avių kergimų-sėklinimų duomenys:
 - 19.1. būdas (kergimas ar sėklinimas);
 - 19.2. sėklinimo data arba kergimo periodas;
 - 19.3. gyvulių, panaudotų kergiant-sėklinant, duomenys.
- 20. AVIS duomenų bazėje kaupiami veislinių avių apsiėriavimo duomenys:
 - 20.1. apsiėriavimo data;
 - 20.2. apsiėriavusios avies duomenys;
 - 20.3. avino duomenys;
 - 20.4. iš viso atvestų ėriukų skaičius;
 - 20.5. atvestų gyvų ėriukų skaičius;
 - 20.6. atvestų gyvų normalių ėriukų skaičius;
 - 20.7. atvestų gyvų išsigimusių ėriukų skaičius;
 - 20.8. atvestų negyvų ėriukų skaičius;
 - 20.9. atvestų ėriukų duomenys.
- 21. AVIS duomenų bazėje kaupiami veislinių avių įvertinimų duomenys:
 - 21.1. vertinimo data;
 - 21.2. įvertinto gyvulio duomenys;
 - 21.3. gyvulio svoris vertinimo metu, kg;
 - 21.4. vilnos įvertinimas balais;
 - 21.5. eksterjero įvertinimas balais;
 - 21.6. raumeningumo įvertinimas balais;
 - 21.7. tešmens įvertinimas balais;
 - 21.8. klasė, kuriai priskirtas gyvulys, pagal atliktą įvertinimą.
- 22. AVIS duomenų bazėje kaupiami prikirptos veislinių avių vilnos kiekių duomenys:
 - 22.1. gyvulio, kurio vilna kirpta, duomenys;
 - 22.2. vilnos kirpimo data;
 - 22.3. prikirptos vilnos kiekis, kg;
 - 22.4. vilnos ilgis, cm.
- 23. AVIS duomenų bazėje kaupiami kontroliuojamų pieninių avių kontrolinių melžimų duomenys:
 - 23.1. ūkio, kuriame atliktas kontrolinis melžimas, duomenys;
 - 23.2. kontrolinio melžimo data;
 - 23.3. pieno apskaitos būdas;
 - 23.4. primelžto pieno kiekis, kg;
 - 23.5. riebalų kiekis, proc.;
 - 23.6. baltymų kiekis, proc.;
 - 23.7. somatinių ląstelių kiekis, tūkst./ml;
 - 23.8. laktozė, proc.;
 - 23.9. urėja, proc.;
 - 23.10. kontrolinio melžimo būseną.
- 24. AVIS duomenų bazėje kaupiami kontroliuojamų pieninių avių būklės kitimo, judėjimo įvykių (užtrūkimo, išsimetimo (aborto), rujos, rektalinio tyrimo, susirgimo, pasveikimo, brokavimo, likvidavimo) duomenys:
 - 24.1. gyvulio, kuriam užregistruotas įvykis, duomenys;
 - 24.2. įvykio data;
 - 24.3. įvykis;
 - 24.4. priežastis;
 - 24.5. kelinta laktacija (jei registruojamas apsiėriavimas arba abortas);

- 24.6. laktacijos pradžios data;
- 24.7. laktacijos pabaigos data;
- 24.8. pastabos.
- 25. AVIS duomenų bazėje kaupiami kontroliuojamų pieninių avių pieno produktyvumo duomenys:
 - 25.1. laktacijos pradžios data;
 - 25.2. laktacijos pabaigos data;
 - 25.3. pieno kiekis per dieną;
 - 25.4. riebalų kiekis per dieną;
 - 25.5. baltymų kiekis per dieną;
 - 25.6. pieno kiekis per laktaciją;
 - 25.7. riebalų kiekis per laktaciją;
 - 25.8. baltymų kiekis per laktaciją;
 - 25.9. šėrimo dienų skaičius per kontrolinius metus;
 - 25.10. melžimo dienų skaičius per kontrolinius metus;
 - 25.11. pieno kiekis per kontrolinius metus;
 - 25.12. riebalų kiekis per kontrolinius metus;
 - 25.13. baltymų kiekis per kontrolinius metus.
- 26. Duomenų srautai tarp AVIS naudojamų registrų bei informacinių sistemų:
 - 26.1. patikrai, ar asmuo įregistruota ŪGR, siekiant nurodyti nuostatų 17.1.1, 17.1.2, 17.1.3, 17.2.1, 17.2.2, 17.3, 17.4, 17.5 punktuose nurodytus asmens duomenis, AVIS naudojami ŪGR duomenys;
 - 26.2. siekiant nurodyti nuostatų 23.5, 23.6, 23.7, 23.8, 23.9 punktuose nurodytus kontrolinio melžimo duomenis, AVIS naudojami PT duomenys;
 - 26.3. siekiant nurodyti (atnaujinti) nuostatų 17.5 punkte nurodytų veislinių ūkių adresus, AVIS naudojami Adresų registro duomenys: savivaldybių, seniūnijų, vietovių, gatvių pavadinimai ir jų kodai.
- 27. Asmens duomenų, kuriuos teikia AVIS, kaupiamų duomenų šaltiniai:
 - 27.1. asmens duomenys, kuriuos teikia AVIS LAAA, nurodyti šių nuostatų 17.1.1, 17.1.2, 17.1.3, 17.2.1, 17.2.2, 17.3, 17.5 punktuose.
- 28. Asmens duomenys, kuriuos gauna AVIS duomenų gavėjai:
 - 28.1. AVIS valdytojas, Agentūra, LAAA, GPK ir VGVPT gauna visus AVIS tvarkomus asmens duomenis;
 - 28.2. veisliniai ūkiai gauna tik savo asmens duomenis;
 - 28.3. institucijos, AVIS valdytojo pavedimu atliekančios mokslinius ir statistinius tyrimus, gauna visus AVIS tvarkomus asmens duomenis, išskyrus asmens duomenis, nurodytus nuostatų 17.1.1, 17.1.2, 17.1.3, 17.4 punktuose.
- 29. AVIS duomenų apdorojimo procesų rezultatas:
 - 29.1. sugeneruotos ataskaitos;
 - 29.2. sudaryti kilmės pažymėjimai.

IV. AVIS FUNKCINĖ STRUKTŪRA

- 30. AVIS funkcinę struktūrą sudaro:
 - 30.1. veislinių avių duomenų administravimo programos, kurių paskirtis – administruoti veislinių avių ir jų kilmės, produktyvumo, įvertinimų duomenis, formuoti kilmės pažymėjimus;
 - 30.2. veislinių ūkių duomenų administravimo programa, kurios paskirtis – administruoti veislinių ūkių duomenis;
 - 30.3. AVIS duomenų gavėjų administravimo programa, kurios paskirtis – administruoti duomenų gavėjų duomenis: asmens kodą, vardą, pavardę, ryšio duomenis (telefono Nr., fakso Nr., elektroninio pašto adresą), pareigas, teises naudotis AVIS, prieigas prie saugomų

duomenų ir formuojamų ataskaitų;

30.4. veislinio ūkio patikros ir duomenų gavimo programa, kurios paskirtis – atlikti patikrą, ar asmuo yra įregistruotas ŪGR, iš ŪGR gauti duomenis, susijusius su veisliniu ūkiu, nurodytus nuostatų 17.1.1, 17.1.2, 17.1.3, 17.2.1, 17.2.2, 17.4, 17.5 punktuose;

30.5. kontrolinio melžimo duomenų gavimo programa, kurios paskirtis – iš PT gauti kontrolinio melžimo duomenis, nurodytus nuostatų 23.5, 23.6, 23.7, 23.8, 23.9 punktuose;

30.6. duomenų paieškos ir pateikimo programos, kurių paskirtis – formuoti AVIS duomenų paieškos ir rezultatų pateikimo aplinką, teikti statistinius ir suvestinius AVIS duomenis.

V. AVIS KAUPIAMŲ DUOMENŲ ŠALTINIAI

31. AVIS kaupiamų duomenų šaltiniai:

31.1. LAAA;

31.2. veisliniai ūkiai;

31.3. GPK;

31.4. PT.

VI. AVIS DUOMENŲ SAUGA

32. AVIS duomenų saugą pagal AVIS duomenų saugos nuostatus organizuoja AVIS tvarkytojas.

33. Už AVIS duomenų saugą atsako AVIS valdytojas ir AVIS tvarkytojas.

34. AVIS duomenys tvarkomi ir duomenų saugos reikalavimai nustatomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, Bendraisiais elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemose reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 952 (Žin., 1997, Nr. [83-2075](#); 2007, Nr. 49-1891), Bendraisiais reikalavimais organizacinėms ir techninėms duomenų saugumo priemonėms, patvirtintais Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2008 m. lapkričio 12 d. įsakymu Nr. 1T-71 (1.12) (Žin., 2008, Nr. [135-5298](#)).

35. AVIS sauga užtikrinama vadovaujantis Lietuvos standartais LST ISO/IEC 27002:2009 ir LST ISO/IEC 27001:2006, kitais Lietuvos ir tarptautiniais standartais, apibūdinančiais saugų informacijos sistemos duomenų tvarkymą, ir Valstybės institucijų ir įstaigų informacinių sistemų elektroninės informacijos techniniais saugos reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2008 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. 1V-384 (Žin., 2008, Nr. [127-4866](#)).

36. AVIS duomenų sauga užtikrinama vadovaujantis AVIS duomenų saugos nuostatais, Informacijos saugumo politika, patvirtinta valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro generalinio direktoriaus 2011 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. 1V-91 „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacijos saugumo politikos tvirtinimo“, ir Informacijos saugumo politika trečioms šalims, patvirtinta valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro generalinio direktoriaus 2008 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. 181V/1 „Dėl informacijos saugumo politikos trečioms šalims tvirtinimo“.

37. AVIS valdytojas ir AVIS tvarkytojas užtikrina, kad AVIS duomenys būtų apsaugoti nuo neteisėto ar atsitiktinio sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, kitokio neteisėto tvarkymo ar naudojimo.

38. AVIS duomenų sauga užtikrinama organizacinėmis, techninėmis, technologinėmis, metodinėmis bei kitomis priemonėmis.

39. AVIS duomenų naudotojai, kurie tvarko AVIS kaupiamus asmens duomenis, privalo saugoti asmens duomenų paslaptį, jei šie asmens duomenys neskirti skelbti viešai. Ši

pareiga galioja pasitraukus iš valstybės tarnybos, perėjus dirbti į kitas pareigas arba pasibaigus darbo ar sutartiniais santykiams.

40. Nuostatų 17 punkte nurodytų ūkių asmens duomenys aktyviojoje AVIS duomenų bazėje saugomi iki kol ūkis AVIS turi užregistruotų veislinių avių. Ūkių, AVIS neturinčių užregistruotų veislinių avių, asmens duomenys saugomi pasyviojoje AVIS duomenų bazėje 5 metus. Pasibaigus saugojimo terminui, asmens duomenys iš AVIS ištrinami.

VII. AVIS MODERNIZAVIMAS IR LIKVIDAVIMAS

41. AVIS modernizuojama ar likviduojama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

42. Sprendimą dėl AVIS modernizavimo ar likvidavimo priima AVIS valdytojas.

43. Likviduojant AVIS, jos duomenys perduodami kitai informacijos sistemai, sunaikinami arba perduodami valstybės archyvams Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo (Žin., 1995, Nr. [107-2389](#); 2004, Nr. 57-1982) nustatyta tvarka.

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2013 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. 3D-23

AVIŲ VEISLININKYSTĖS INFORMACINĖS SISTEMOS DUOMENŲ SAUGOS NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Avių veislininkystės informacinės sistemos duomenų saugos nuostatai (toliau – saugos nuostatai) reglamentuoja Avių veislininkystės informacinės sistemos (toliau – AVIS) saugos politiką.

2. Šiuose saugos nuostatuose vartojama sąvoka **AVIS naudotojas** – valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, turintis teisę naudotis AVIS ištekliais numatytoms funkcijoms atlikti.

Kitos šiuose saugos nuostatuose vartojamos sąvokos apibrėžtos Bendruosiuose elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemose reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 952 (Žin., 1997, Nr. [83-2075](#); 2007, Nr. 49-1891), Saugos dokumentų turinio gairėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1V-172 (Žin., 2007, Nr. [53-2070](#)), Valstybės informacinių sistemų steigimo ir įteisinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 19 d. nutarimu Nr. 451 (Žin., 2004, Nr. [58-2061](#)), kituose teisės aktuose ir Lietuvos Respublikos standartuose LST ISO/IEC 27002:2009 ir LST ISO/IEC 27001:2006.

3. AVIS tvarkomos elektroninės informacijos saugos tikslas – sudaryti sąlygas saugiai automatizuotu būdu saugoti ir tvarkyti duomenis AVIS, užtikrinti duomenų konfidencialumą, vientisumą ir prieinamumą.

4. Esama AVIS elektroninės informacijos saugos padėtis nustatoma periodinio rizikos vertinimo metu.

5. AVIS elektroninės informacijos saugos užtikrinimo prioritetinės kryptys:

5.1. AVIS duomenų konfidencialumo užtikrinimas;

5.2. AVIS reikalaujamo prieinamumo lygio užtikrinimas;

5.3. prieigos prie AVIS kontrolė;

5.4. AVIS naudotojų ir AVIS administratoriaus saugos švietimas.

6. Saugos nuostatai taikomi:

6.1. AVIS valdytojui – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Gedimino pr. 19, LT-01103 Vilnius;

6.2. AVIS tvarkytojui – valstybės įmonei Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centrui, V. Kudirkos g. 18-1, LT-03105 Vilnius;

6.3. AVIS naudotojams;

6.4. AVIS administratoriui;

6.5. AVIS saugos įgaliotiniui.

7. AVIS valdytojo funkcijos:

7.1. rengia ir priima teisės aktus, užtikrinančius AVIS duomenų tvarkymo teisėtumą ir AVIS duomenų saugą, atlieka jų nuostatų laikymosi priežiūrą;

7.2. analizuoja gaunamus pasiūlymus dėl AVIS duomenų saugos, juos apibendrina ir priima sprendimus dėl AVIS tobulinimo;

7.3. vadovauja AVIS tvarkytojo veiklai, kuriant ir diegiant AVIS, taip pat užtikrinant jos veikimą, tobulinimą ir duomenų saugą;

7.4. priima sprendimus dėl AVIS rizikos veiksnių vertinimo atlikimo;

7.5. atlieka kitas saugos nuostatų, AVIS nuostatų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

8. AVIS tvarkytojo funkcijos:

8.1. užtikrina AVIS prieinamumą;

8.2. užtikrina AVIS duomenų atsarginių kopijų darymą;

8.3. užtikrina AVIS taikomajai programinei įrangai, tarnybinėms stotims ir jose esantiems duomenims funkcionuoti būtinos informacinių technologijų infrastruktūros (toliau – serverių sritis) saugą;

8.4. rengia ir saugo serverių srities saugai užtikrinti būtiną dokumentaciją;

8.5. sudaro AVIS duomenų gavimo ir teikimo sutartis;

8.6. užtikrina AVIS elektroninės informacijos saugą;

8.7. AVIS valdytojo raštišku pavedimu skiria AVIS saugos įgaliotinį;

8.8. AVIS valdytojo raštišku pavedimu skiria AVIS administratorių;

8.9. atlieka kitas saugos nuostatų, AVIS nuostatų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

9. AVIS saugos įgaliotinis, įgyvendindamas AVIS elektroninės informacijos saugą, atlieka šias funkcijas:

9.1. teikia AVIS tvarkytojo vadovui pasiūlymus dėl:

9.1.1. AVIS administratoriaus paskyrimo;

9.1.2. saugos dokumentų priėmimo, keitimo ir panaikinimo;

9.1.3. informacinių technologijų saugos reikalavimų atitikties vertinimo atlikimo;

9.2. koordinuoja įvykusių incidentų dėl AVIS elektroninės informacijos saugos tyrimą;

9.3. teikia AVIS administratoriui privalomus vykdyti nurodymus ir pavedimus;

9.4. supažindina AVIS administratorių ir AVIS naudotojus su saugos nuostatais, saugos dokumentų reikalavimais;

9.5. atsako už AVIS saugos dokumentų reikalavimų vykdymą;

9.6. atlieka kitas AVIS valdytojo vadovo pavestas ir šiais saugos nuostatais jam priskirtas funkcijas.

10. AVIS administratoriaus funkcijos:

10.1. atsako už AVIS serverių srities funkcionavimą ir prieigų prie AVIS infrastruktūros išteklių teisių suteikimą;

10.2. atlieka AVIS sudarančių komponentų (kompiuterių, operacinių sistemų, duomenų bazių valdymo sistemų, taikomųjų programų, ugniasienių, įsilaužimų aptikimo sistemų, duomenų perdavimo tinklų) sąranką, kuri atitiktų AVIS saugos dokumentų reikalavimus;

10.3. pagal kompetenciją teikia pasiūlymus dėl AVIS palaikymo, priežiūros, techninės ir programinės įrangos modernizavimo ir AVIS elektroninės informacijos saugos užtikrinimo;

10.4. informuoja AVIS saugos įgaliotinį apie elektroninės informacijos saugos incidentus ir teikia pasiūlymus dėl tokių incidentų pašalinimo;

- 10.5. atlieka AVIS priežiūrą.
11. AVIS naudotojų funkcijos:
- 11.1. rūpinasi AVIS ir joje tvarkomos informacijos saugumu;
- 11.2. tvarko ir naudoja AVIS duomenis;
- 11.3. atlieka kitas saugos nuostatų, AVIS nuostatų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.
12. Teisės aktai, kuriais vadovaujamosi tvarkant AVIS ir joje tvarkomus duomenis ir užtikrinant jų saugumą:
- 12.1. Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas (Žin., 1996, Nr. [63-1479](#); 2008, Nr. [22-804](#));
- 12.2. Bendrieji elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemose reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 952 (Žin., 1997, Nr. [83-2075](#); 2007, Nr. 49-1891);
- 12.3. Valstybės informacinių sistemų steigimo ir įteisinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 19 d. nutarimu Nr. 451 (Žin., 2004, Nr. [58-2061](#));
- 12.4. Saugos dokumentų turinio gairės, patvirtintos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1V-172 (Žin., 2007, Nr. [53-2070](#));
- 12.5. Valstybės institucijų ir įstaigų informacinių sistemų klasifikavimo pagal jose tvarkomą elektroninę informaciją gairės, patvirtintos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 1V-247 (Žin., 2007, Nr. [78-3160](#); 2008, Nr. [127-4866](#)) (toliau – Valstybės institucijų ir įstaigų informacinių sistemų klasifikavimo, pagal jose tvarkomą elektroninę informaciją gairės);
- 12.6. Valstybės institucijų ir įstaigų informacinių sistemų elektroninės informacijos techniniai saugos reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2008 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. 1V-384 (Žin., 2008, Nr. [127-4866](#));
- 12.7. Bendrieji reikalavimai organizacinėms ir techninėms duomenų saugumo priemonėms, patvirtinti Valstybės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2008 m. lapkričio 12 d. įsakymu Nr. 1T-71 (1.12) (Žin., 2008, Nr. [135-5298](#)) (toliau – Bendrieji reikalavimai organizacinėms ir techninėms duomenų saugumo priemonėms);
- 12.8. Informacinių technologijų saugos atitikties vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2004 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. 1V-156 (Žin., 2004, Nr. [80-2855](#));
- 12.9. Lietuvos standartai LST ISO/IEC 27002:2009 ir LST ISO/IEC 27001:2006 ir kiti Lietuvos ir tarptautiniai standartai, reglamentuojantys informacijos saugumą;
- 12.10. Kiti teisės aktai, reglamentuojantys elektroninės informacijos apsaugą valstybės institucijose.

II. ELEKTRONINĖS INFORMACIJOS SAUGOS VALDYMAS

13. Vadovaujantis Valstybės institucijų ir įstaigų informacinių sistemų klasifikavimo pagal jose tvarkomą elektroninę informaciją gairių 3.3.2 punktu, dėl AVIS tvarkomų asmens duomenų informacinė sistema yra priskiriama trečios kategorijos informacinėms sistemoms.
14. Vadovaujantis Bendrųjų reikalavimų organizacinėms ir techninėms duomenų saugumo priemonėms 7.2 punktu, dėl galimybės per išorinius duomenų perdavimo tinklus tvarkyti AVIS saugomus asmens duomenis AVIS priskiriamas antrasis saugumo lygis.
15. Pagrindinės nuostatos dėl rizikos veiksnių vertinimo:
- 15.1. AVIS rizikos vertinimą inicijuoja AVIS valdytojas;
- 15.2. AVIS rizika nustatoma periodinio rizikos vertinimo metu;
- 15.3. AVIS rizikos vertinimas atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus;
- 15.4. AVIS saugos įgaliotinis yra atsakingas už AVIS rizikos vertinimo atlikimo organizavimą;

15.5. AVIS rizikos veiksniai vertinami taikant kokybinę rizikos vertinimo metodiką;

15.6. AVIS rizikos vertinimas atliekamas vadovaujantis:

15.6.1. Lietuvos Respublikos duomenų saugą reglamentuojančiais teisės aktų reikalavimais;

15.6.2. Lietuvos ir tarptautiniuose „Informacijos technologija. Saugumo technika“ grupės standartuose pateikiamomis rekomendacijomis;

15.7. AVIS rizikos įvertinimas išdėstomas rizikos įvertinimo ataskaitoje. AVIS rizikos įvertinimo ataskaita rengiama atsižvelgiant į rizikos veiksnius, galinčius turėti įtakos AVIS informacijos saugai. Svarbiausi rizikos veiksniai:

15.7.1. subjektyvūs netyčiniai (duomenų tvarkymo klaidos ir apsirikimai, duomenų ištrynimas, klaidingas duomenų teikimas, fiziniai informacijos technologijų sutrikimai, duomenų perdavimo tinklais sutrikimai, programinės įrangos klaidos, neteisingas veikimas ir kita);

15.7.2. subjektyvūs tyčiniai (nesankcionuotas naudojimas AVIS duomenims gauti, duomenų pakeitimas ar sunaikinimas, informacinių technologijų duomenų perdavimo tinklais sutrikdymas, saugos pažeidimai, vagystės ir kita);

15.7.3. nenugalima jėga (*force majeure*);

15.8. AVIS valdytojas, atsižvelgdamas į AVIS rizikos įvertinimo ataskaitą, prireikus tvirtina AVIS saugos įgaliotinio parengtą rizikos įvertinimo ir rizikos valdymo priemonių planą, kuriame numatomas techninių, administracinių ir kitų išteklių poreikis rizikos valdymo priemonėms įgyvendinti.

16. Siekiant užtikrinti saugos nuostatuose ir kituose saugos politiką įgyvendinančiuose teisės aktuose išdėstytų nuostatų įgyvendinimo kontrolę, AVIS saugos įgaliotinis ne rečiau kaip kartą per 2 metus organizuoja AVIS informacinių technologijų saugos atitikties vertinimą, kurio metu:

16.1. įvertinama saugos nuostatų ir kitų saugos politiką įgyvendinančių teisės aktų atitiktis realiai AVIS duomenų saugos situacijai;

16.2. inventorizuojama AVIS techninė ir programinė įranga;

16.3. patikrinama ne mažiau kaip 10 procentų atsitiktinai parinktų AVIS naudotojų kompiuterinių darbo vietų, visose tarnybinėse stotyse įdiegtos programos ir jų sąranka;

16.4. patikrinama AVIS naudotojams suteiktų teisių ir vykdomų funkcijų atitiktis;

16.5. įvertinamas pasirengimas užtikrinti AVIS veiklos tęstinumą įvykus incidentui dėl saugos;

16.6. įvertinama, ar laikomasi Bendrųjų reikalavimų organizacinėms ir techninėms duomenų saugumo priemonėms ir Informacinių technologijų saugos atitikties vertinimo metodikos nuostatų;

17. AVIS valdytojas, atsižvelgdamas į AVIS informacinių technologijų saugos reikalavimų atitikties vertinimo rezultatus, prireikus tvirtina AVIS saugos įgaliotinio parengtą pastebėtų trūkumų šalinimo planą, kuriame nurodomi atsakingi vykdytojai ir nustatomi numatytų priemonių įgyvendinimo terminai.

18. AVIS saugai užtikrinti naudojamos priemonės, parengtos vadovaujantis:

18.1. Elektroninės informacijos apsaugą reglamentuojančių Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimais, kurie nustato būtinas priemones pagal informacinei sistemai paskirtą saugos kategoriją;

18.2. Lietuvos standarte LST ISO/IEC 27002:2009 pateikiamomis rekomendacijomis ir siūlymais.

III. ORGANIZACINIAI IR TECHNINIAI REIKALAVIMAI

19. Metodai ir priemonės, kurie taikomi užtikrinant prieigą prie AVIS:

19.1. prieigos prie AVIS teises suteikia AVIS administratorius. Pasikeitus AVIS naudotojo pareigoms ar atliekamoms užduotims, suteikta prieiga turi būti nedelsiant

nutraukiama. AVIS naudotojams suteiktos prieigos teisės periodiškai, bet ne rečiau kaip kartą per metus, turi būti peržiūrimos, siekiant nustatyti ir pašalinti subjektus, kuriems prieigos teisės prie AVIS turi būti panaikintos ar pakeistos. Už periodinę AVIS naudotojų teisių peržiūrą atsakingas AVIS saugos įgaliotinis;

19.2. prieš suteikiant prieigą, AVIS administratorius privalo įsitikinti, kad AVIS naudotojas pasirašytinai yra susipažinęs su informacijos saugos dokumentais bei žino savo atsakomybę tvarkant ar naudojant AVIS duomenis;

19.3. kiekvienas AVIS naudotojas sistemoje turi būti unikaliam atpažįstamas pagal jam suteiktą atpažinties kodą ir atitinkamą slaptažodį;

19.4. AVIS naudotojų prieigai prie AVIS naudojamas šifruotas HTTPS duomenų perdavimo protokolas bei interneto naršyklė.

20. Programinės įrangos, skirtos apsaugoti AVIS nuo kenksmingos programinės įrangos, naudojimo nuostatos:

20.1. AVIS funkcionuoti būtina programinė tarnybinių stočių ir AVIS naudotojų kompiuteriuose esanti programinė įranga (operacinės sistemos, duomenų bazių ir aplikacijų valdymo programinė įranga, interneto naršyklės, interneto naršyklių priedai ir kt.) turi būti konfigūruojama laikantis programinės įrangos gamintojų saugaus konfigūravimo rekomendacijų. Už tarnybinių stočių programinės įrangos konfigūraciją atsakingas AVIS administratorius;

20.2. AVIS funkcionuoti būtina serverių srities ir AVIS naudotojų kompiuteriuose esanti programinė įranga turi būti atnaujinama ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po programinės įrangos gamintojų pranešimo apie programinės įrangos atnaujinimą. Už atnaujinimų atlikimo kontrolę atsakingas AVIS administratorius;

20.3. AVIS naudotojų kompiuteriuose prieigos teisės turi būti apribojamos iki minimalių, būtinų darbo užduotims atlikti teisių;

20.4. AVIS naudotojų kompiuteriai turi būti apsaugoti lokaliomis ugniasienėmis;

20.5. AVIS naudotojų kompiuteriuose turi būti naudojama antivirusinė programinė įranga, apsauganti nuo kenksmingų programų, įskaitant elektroninio pašto apsaugą. Antivirusinė programinė įranga periodiškai, ne rečiau kaip kartą per savaitę, turi būti automatiškai atnaujinama.

21. Programinės įrangos naudojimo ribojimo nuostatos:

21.1. AVIS tarnybinėse stotyse neturi veikti programinė įranga, kuri nėra autorizuota AVIS saugos įgaliotinio;

21.2. periodiškai, bet ne rečiau kaip kartą per metus, turi būti atliekamas AVIS tarnybinėse stotyse naudojamos programinės įrangos auditas, kurį inicijuoja AVIS saugos įgaliotinis.

22. Kompiuterių tinklo filtravimo įrangos naudojimo nuostatos:

22.1. AVIS naudotojų elektroninės informacijos perdavimo tinklas turi būti atskirtas nuo viešųjų telekomunikacijos tinklų naudojant užkardą;

22.2. konfigūruojant AVIS naudotojų elektroninės informacijos perdavimo tinklo užkardas turi būti naudojami tik organizacijos veiklai būtini tinklo protokolai ir užkardų prievadai;

22.3. už AVIS serverių srities tinklo užkardų administravimą, priežiūrą, operacinės sistemos atnaujinimą ir saugią užkardų konfigūraciją atsakingas AVIS administratorius;

22.4. AVIS serverių srities tinklo užkardų konfigūracijos aprašymas (užkardos taisyklės) saugomas pas AVIS saugos įgaliotinį. Užkardų konfigūracija peržiūrima ne rečiau kaip kartą per metus. Peržiūrą inicijuoja AVIS saugos įgaliotinis.

23. Leistinos kompiuterių naudojimo ribos:

23.1. AVIS naudotojų kompiuteriai privalo būti naudojami tik su tiesioginių pareigų atlikimu susijusiai veiklai atlikti. Iš kompiuterių, kurie perduodami remontui ar techniniam aptarnavimui, turi būti pašalinta visa riboto naudojimo AVIS elektroninė informacija;

23.2. visiems AVIS naudotojų naudojamiems kompiuteriams privaloma naudoti

papildomas saugos priemonės, kuriomis patvirtinama kompiuterio naudotojo tapatybė bei šifruojami riboto naudojimo duomenys.

24. Metodai, kurie leidžiami užtikrinant saugų AVIS elektroninės informacijos teikimą ir (ar) gavimą:

24.1. AVIS duomenys perduodami automatiniu būdu TCP/IP protokolu realiu laiku arba asinchroniniu režimu pagal AVIS duomenų teikimo ir gavimo sutartis, kuriose nustatytos perduodamų duomenų specifikacijos, perdavimo sąlygos ir tvarka;

24.2. už duomenų teikimo ir gavimo sutartyse nurodomų saugos reikalavimų identifikavimą, suformulavimą ir įgyvendinimo organizavimą atsakingas AVIS saugos įgaliotinis.

25. Pagrindiniai atsarginių AVIS duomenų kopijų darymo ir atkūrimo reikalavimai:

25.1. atsarginių AVIS duomenų kopijų darymas ir atkūrimas turi būti atliekamas laikantis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytų reikalavimų;

25.2. atsarginės AVIS duomenų kopijos turi būti daromos periodiškai (visų duomenų kopija – vieną kartą per savaitę);

25.3. atsarginių kopijų laikmenos yra pažymimos taip, kad jas būtų galima identifikuoti;

25.4. AVIS duomenų atkūrimas iš atsarginių duomenų kopijų turi būti periodiškai (ne rečiau kaip kartą per metus) išbandomas. Bandymų eiga ir rezultatai įforminami atsarginių AVIS duomenų kopijų atkūrimo išbandymo žurnale;

25.5. už atsarginių AVIS duomenų kopijų darymą ir atkūrimą ir už AVIS taikomosios programinės įrangos (aplikacijų) kopijų darymo organizavimą ir priežiūrą yra atsakingas AVIS saugos įgaliotinis.

IV. REIKALAVIMAI PERSONALUI

26. AVIS saugos įgaliotinis privalo išmanyti informacijos saugos užtikrinimo principus, savo darbe vadovautis saugos dokumentais bei kitais Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktais, reglamentuojančiais saugų duomenų tvarkymą, standartais ir kitais dokumentais, sugebėti prižiūrėti, kaip įgyvendinama AVIS saugos politika.

27. AVIS administratorius privalo išmanyti AVIS informacijos saugos politikos principus, darbą su duomenų perdavimo tinklais, mokėti užtikrinti jų saugą, taip pat administruoti ir prižiūrėti informacines sistemas, turi būti susipažinęs su šiais saugos nuostatais ir kitais susijusiais saugos dokumentais.

28. AVIS naudotojai turi turėti naudojimosi kompiuteriu įgūdžių, būti susipažinę su šiais saugos nuostatais ir kitais susijusiais saugos dokumentais.

29. AVIS naudotojai, pastebėję saugos politikos pažeidimų, nusikalstamos veikos požymių ar netinkamai veikiančių AVIS duomenų saugos užtikrinimo priemonių, nedelsdami privalo apie tai pranešti AVIS administratoriui.

30. AVIS administratorius apie saugos nuostatų 29 punkte nurodytus pažeidimus informuoja AVIS saugos įgaliotinį. Įtaręs neteisėtą veiką, pažeidžiančią ar neišvengiamai pažeisiančią AVIS saugą (jos konfidencialumą, vientisumą ar prieinamumą), AVIS saugos įgaliotinis apie tai turi pranešti kompetentingoms institucijoms.

31. Visi AVIS naudotojai privalo būti supažindinti su AVIS saugos dokumentais, savo pareigomis ir atsakomybe, susijusia su AVIS elektroninės informacijos sauga.

32. AVIS naudotojų elektroninės informacijos saugos mokymai ir žinių atnaujinimas atliekamas kasmet.

33. Už AVIS naudotojų supažindinimą su AVIS saugos dokumentais, elektroninės informacijos saugos mokymą ir žinių atnaujinimą atsakingas AVIS saugos įgaliotinis.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Asmenys, pažeidę šių saugos nuostatų ir kitų duomenų saugos politiką

įgyvendinančių teisės aktų nuostatas, atsako įstatymų nustatyta tvarka.
